

ОЙЫН АРҚЫЛЫ БАЛА ДАМУЫН ҚОЛДАУ

САЙЛАУ КАМИЛА САЙЛАУКЫЗЫ

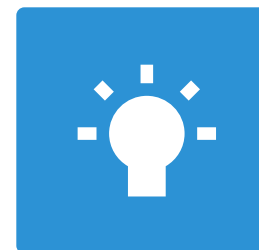
КІРІСПЕ

- Баланың дамуындағы ойынның ролі ерекше.
- Ойын — баланың негізгі іс-әрекеті, ол арқылы танымдық, әлеуметтік, эмоционалдық және физикалық дамуы жүзеге асады.
- Бұл презентацияда ойын арқылы баланы дамытуға арналған кеңестер мен әдістер қарастырылады.

ОЙЫН ДЕГЕНІМІЗ НЕ?

**ОЙЫН — БАЛА ҮШІН КӨҢІЛДІ, МАҚСАТТЫ
ӘРЕКЕТ, ЕРКІН ФАНТАЗИЯ МЕН ІС-ӘРЕКЕТТІ
БІРІКТІРЕТІН ФОРМА.**

**ОЙЫН БАЛАНЫҢ ӘЛЕМДІ ТАНЫП, ТӘЖІРИБЕ
ЖИНАҚТАУ, ҚҰРУ, ЗЕРТТЕУ ЖОЛЫ БОЛЫП
ТАБЫЛАДЫ.**

**ОЙЫН ӘРЕКЕТІ БАЛАНЫҢ БАРЛЫҚ ДАМУЫН
ҚАМТУЫ МҮМКІН: ТАНЫМДЫҚ, ТІЛ,
ҚОЗҒАЛЫС, ӘЛЕУМЕТТІК, ЭМОЦИОНАЛДЫҚ.**

Неге ойын маңызды?

01

Баланың миында нейрондық байланыстар ойын арқылы белсендірек қалыптасады.

02

Ойын зейін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамытады.

03

Әлеуметтік дағдылар (басқалармен қарым-қатынас, ереже түсіну, дөрекі емес әрекет) қалыптасады.

04

Тіл мен сөздік қор ойын барысында кеңейеді, сөйлесуге мүмкіндік туады

ОЙЫН ТҮРЛЕРІ (ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ)

- ЗАТ-ӘРЕКЕТТІК ОЙЫН — НАҚТЫ ЗАТТАРМЕН ӘРЕКЕТ ЕТУ (СУРЕТ САЛУ, ҚҰРАСТЫРУ, ПІШІНДІ СӘЙКЕСТЕНДІРУ).
- СЮЖЕТТІК-РӨЛДІК ОЙЫН — БАЛА БЕЛГІЛІ БІР РӨЛДЕ ӘРЕКЕТ ЕТЕДІ, ФАНТАЗИЯНЫ, РӨЛДІ ТҮСІНУДІ ДАМЫТАДЫ.
- ДИДАКТИКАЛЫҚ ОЙЫН — ОҚЫТУҒА БАҒЫТТАЛҒАН, БЕЛГІЛІ БІЛІМ, ДАҒДЫНЫ МЕНГЕРУГЕ КӨМЕКТЕСЕТІН ОЙЫН.
- ЛОГИКАЛЫҚ ОЙЫНДАР — САЛЫСТЫРУ, ТОПТАСТЫРУ, СӘЙКЕСТЕНДІРУ, ЖҰМБАҚ ШЕШУ, ПАЗЛДАР.

Жасы бойынша ойын ұйымдастыру ерекшеліктері

✕ 2–3 жас: қарапайым заттарды тану, түстер мен формаларды ажырату, қимыл ойындары

✕ 3–4 жас: сюжет қосу, қарапайым рөлдік ойындар, бірлескен ойындарға қатысу.

✕ 4–5 жас: күрделірек сюжет, құрылыс, халық ойындары, ережелері бар ойындарға көшу. 5–6 жас: абстрактылы ойлау, символдық ойындар, дидактикалық ойындар сабақта қолдану.

ТӘРБИЕШІ / АТА- АНАНЫҢ РӨЛІ

Бала ойынын бақылаушы,
қозғаушы рөлде болу керек (қатысу
мен жол көрсету).

БАЛАНЫҢ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҒЫН,
БАСТАМАСЫН ҚОЛДАУ — ОЙЫН
ЕРКІНДІГІ МЕН
ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫН САҚТАЙ
ОТЫРЫП.

Ойын ережелерін бірлесе
құру, балалармен бірге
талқылау.

Ойын ортасын ұйымдастыру

- Қауіпсіздік пен ыңғайлылық қамтамасыз ету (жарық, кеңістік, заттар).
- Түрлі материалдар мен заттарды беру: құрастыру элементтері, табиғи материалдар, картон, бояулар, т.б.

- Заттардың рөлін алмастырып қолдануға болатын мүмкіндіктер жасау (мысалы, ағаш кесек «телефон» ретінде қолдану)
- Ойын үшін тұрақты кеңістік бөлу; ойын бұрыштарын ұйымдастыру.

Кеңестер — ойын арқылы дамыту жолдары

1. Күнделікті ойын уақытын беру — әр күнде балаға ойнауға мүмкіндік жасау.
2. Ойындардың түрлерін әртараптандыру — сюжет ойын, логикалық, қимыл ойындары, табиғат ойындары.
3. Сабақтар мен тапсырмаларды ойынмен біріктіру — дидактикалық ойындар сабақта қолдану.
4. Кіші топпен де, үлкен топпен де ойын өткізу — дара және үйлесімді жұмыс.

1. Ашық-ended ойындар — бала шешім қабылдасын, фантазиясын қолданысын.
2. Сұрақ қою және ойландыратын диалог — «Не істедің? Неге? Қалай өзгертуге болады?»
3. Қателіктер мен эксперименттерге мүмкіндік беру — «жалған» қадамдарға рұқсат беру.
4. Баланың тілін дамытуға ойындар қосу — сөздік ойындар, рөлді ойын, әңгімелеу.

МЫСАЛ ОЙЫНДАР (ИДЕЯЛАР)

- “ҚАЙ АҒАШТЫҢ ЖАПЫРАҒЫ?” — ЖАПЫРАҚ ТҮРЛЕРІН САЛЫСТЫРУ, ТАЛУ.
- “ҒАЖАЙЫП ҚАПШЫҚ” — ҚАПШЫҚ ІШІНЕ ЗАТ САЛЫП, БАЛА ЗАТТЫ ТАУЫП СИПАТТАЙДЫ.
- РӨЛДІК ОЙЫНДАР — “МЕЙРАМХАНА”, “ДҮКЕН”, “ОТБАСЫ”, “АУРУХАНА” Т.Б.
- ПАЗЛДАР, МОЗАИКА, КУБТАР — ЛОГИКАЛЫҚ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУ ҮШІН.
- ҚҰРУ ОЙЫНДАРЫ — ЛЕГО, БЛОКТАР, ТАБИҒИ МАТЕРИАЛДАРДАН ҚАЛАШЫҚ САЛУ.
- СӨЙЛЕСУ ОЙЫНДАРЫ — БІР-БІРІНЕ СҰРАҚТАР БЕРУ, ӘНГІМЕЛЕУ, ЕРТЕГІ АЙТУ.
- ҰЛТТЫҚ ОЙЫНДАР — АСҚАР КӨТЕРУ, АСЫҚ, САҚИНА ЛАҚТЫРУ, Т.Б.

ҚОРЫТЫНДЫ

- Ойын — баланың жан-жақты дамуы үшін таптырмас құрал.
- Балаға ойын еркіндігі мен қауіпсіз ортаны беру маңызды.
- Тәрбиеші мен ата-ана рөлі — дамыту, қолдау, бағыттау, бірақ ойынның баланың өзі құрылуына мүмкіндік беру.
- Ойын арқылы бала тек “ойнайды” емес, таниды, зерттейді, ойлайды, сөйлейді және қалыптасады.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАҚМЕТ